

บทวิจารณ์หนังสือ: พฤติกรรมองค์การ

BOOK REVIEW: ORGANIZATIONAL BEHAVIOR

ผู้เขียน รองศาสตราจารย์ ดร.นิติพล ภูตะโชค

บทวิจารณ์โดย อาจารย์ ดร.พิชญภา ยืนยาว*

บทคัดย่อ

หนังสือพฤติกรรมองค์การเล่มนี้แต่งโดย รองศาสตราจารย์ ดร.นิติพล ภูตะโชค เป็นการจัดพิมพ์ครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2557 จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื้อหาในหนังสือประกอบด้วย 15 บท ได้แก่ บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การ บทที่ 2 ทฤษฎีพฤติกรรมองค์การ บทที่ 3 พื้นฐาน ความแตกต่างส่วนบุคคล บทที่ 4 ทักษะคนดี บทที่ 5 การรับรู้ บทที่ 6 การเรียนรู้ บทที่ 7 ค่านิยม บทที่ 8 บุคลิกภาพ บทที่ 9 วัฒนธรรมองค์การ บทที่ 10 กลุ่มในองค์การ บทที่ 11 ความพึงพอใจในการทำงาน บทที่ 12 การจูงใจ บทที่ 13 ชำวสารและการติดต่อสื่อสาร บทที่ 14 ภาวะผู้นำ และบทที่ 15 ความขัดแย้ง ในหนังสือเล่มนี้ ผู้แต่งได้รวบรวมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การได้อย่างครบถ้วน โดยมีเนื้อหาครอบคลุมหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพฤติกรรมองค์การ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้แต่งสามารถนำเสนอเนื้อหาที่อ่านเข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบคำอธิบายชัดเจน ในแต่ละบทจะมีบทสรุปเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และทุกบทจะมีคำถามท้ายบทเพื่อให้ผู้อ่านทบทวนความเข้าใจของตนเอง ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงเหมาะสำหรับนิสิต นักศึกษา และอาจารย์เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งผู้ทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ และผู้ที่สนใจทั่วไป เพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมองค์การได้อย่างชัดเจน

คำสำคัญ: พฤติกรรมองค์การ

---

*อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ABSTRACT

The book of Organizational Behavior was written by Associate Professor Dr. Nitipon Putachote. It was the 2nd edition which was published in 2014 by Chulalongkorn University Press. The book consists of fifteen chapters: Chapter 1 Introduction to Organizational Behavior, Chapter 2 Organizational Behavior, Chapter 3 Foundations of Individual Differences, Chapter 4 Attitudes, Chapter 5 Perception, Chapter 6 Learning, Chapter 7 Values, Chapter 8 Personality, Chapter 9 Organizational Culture, Chapter 10 Organization Groups, Chapter 11 Work Satisfaction, Chapter 12 Motivation, Chapter 13 Information and Communication, Chapter 14 Leadership, and Chapter 15 Conflict. The authors completely compiled the introduction of organizational behavior. The subject matters related to organizational behavior theory, the readers can apply their knowledge for enhance their work performance. The author composes simply content and illustration. In each chapter, there is the summary in order to understand the content and practice questions for promoting the readers' understanding. This book is suitable for undergraduate students and instructors using for their learning and teaching. Moreover, the book can be used for personnel in others organization and general interested person for understanding the organizational behavior clearly.

Keywords: organizational behavior

บทนำ

พฤติกรรมองค์การ เป็นการศึกษาการกระทำของบุคคลในองค์การ และผลกระทบของพฤติกรรมต่อการแสดงออกขององค์การ ดังนั้น พฤติกรรมองค์การมักเกิดจากวิชาต่าง ๆ โดยมีพื้นฐานของการวิจัยเป็นกรอบในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหา ซึ่งในการศึกษาพฤติกรรมองค์การ จำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การและความเปลี่ยนแปลงต่อความอยู่รอดขององค์การในอนาคต เพื่อส่งผลให้บุคคลสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำพาองค์การให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยแต่ละองค์การจะสร้างรูปแบบของการดำเนินงาน ตลอดจนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขึ้น เพื่อสนองตอบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม และสภาวะที่เกิดจากการดำเนินงานของบุคคลและของกลุ่ม หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า รูปแบบเฉพาะในการดำเนินงานที่องค์การสร้างขึ้นนั้น เป็นผลมาจากการปรับองค์ประกอบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกันและกันได้ โดยผู้เขียนนำเสนอไว้ทั้งหมด 15 บท ดังรายละเอียดดังนี้

สังเขปเนื้อหา

บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การ

ผู้เขียนได้นำเสนอความหมายของพฤติกรรมองค์การจากนักวิชาการ ซึ่งเป็นนักวิชาการต่างประเทศทั้งหมด ในหัวข้อต่อมา ผู้เขียนได้สรุปความหมายของพฤติกรรมองค์การตามความเห็นของตนเอง จากนั้นจึงนำเสนอหัวข้อลักษณะของวิชาพฤติกรรมองค์การ และ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมองค์การกับศาสตร์อื่น เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยาสังคม มานุษยวิทยา และ รัฐศาสตร์ เป็นการเชื่อมโยงให้เห็นถึงการนำศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ มาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมองค์การได้อย่างถูกต้อง โดยผู้เขียนได้นำเสนอเป็นแผนภาพให้เห็นความสัมพันธ์ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น จากนั้น ผู้เขียนนำเสนอการวิเคราะห์พฤติกรรมองค์การทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ สำหรับในบทสรุป ได้กล่าวถึง ลักษณะและความสำคัญของพฤติกรรมองค์การ ทั้งนี้ ผู้เขียนได้นำเสนอด้วยรูปภาพให้เข้าใจง่ายและมีการสรุปใจความสำคัญท้ายบท โดยใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ผู้อ่านจะได้เรียนรู้ความหมายของพฤติกรรมองค์การในภาพรวมตามที่คุณเขียนนำเสนอมา ซึ่งเหมาะสำหรับผู้อ่านที่มีเวลาศึกษาไม่มากนัก เพราะผู้เขียนนำเสนอเพียงใจความสำคัญเท่านั้น

บทที่ 2 ทฤษฎีพฤติกรรมองค์การ

ผู้เขียนได้นำเสนอทฤษฎีพฤติกรรมองค์การตั้งแต่สมัยก่อน ค.ศ. 1900 เป็นต้นมา โดยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีพฤติกรรมองค์การของนักวิชาการต่าง ๆ ไว้มากมาย จากบทนี้จะทำให้ผู้อ่านได้ทราบความเป็นมา และวิวัฒนาการของทฤษฎีของพฤติกรรมองค์การโดยได้สรุปเฉพาะใจความที่สำคัญ ๆ ทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้แนวความคิดหลักของพฤติกรรมองค์การแบบต่าง ๆ โดยที่ผู้เขียนยังไม่ได้นำเสนอตัวอย่าง หรือกรณีศึกษาให้ผู้อ่านได้เข้าใจได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ หากผู้อ่านประสงค์จะได้เนื้อหา หรือ ตัวอย่างที่ละเอียดมากขึ้น ควรศึกษาเอกสารอื่น ๆ ประกอบเพิ่มเติม

บทที่ 3 พื้นฐานความแตกต่างส่วนบุคคล

ผู้เขียนได้นำเสนอปัจจัยพื้นฐานความแตกต่างของบุคคล ซึ่งเป็นมูลเหตุให้คนในองค์การแสดงพฤติกรรมออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน ทำให้พฤติกรรมองค์การของแต่ละแห่งแตกต่างกันด้วย โดยนำเสนอให้เห็นถึงความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) กับ ความฉลาดทางด้านเชาว์ปัญญา (I.Q.) รวมถึงได้นำเสนอหลักการในการบริหารความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้องค์การได้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จุดเด่นของบทนี้คือผู้เขียนได้นำเสนอคุณลักษณะและการพัฒนาทักษะของความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) กับความฉลาดทางด้านเชาว์ปัญญา (I.Q.) ได้อย่างกระชับ เข้าใจง่าย ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาโดยใช้เวลาไม่มากนัก แต่ยังคงตัวอย่างหรือกรณีศึกษาในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) กับ ความฉลาดทางด้านเชาว์ปัญญา (I.Q.) เพื่อให้ผู้อ่านนำไปเป็นตัวอย่างในการปรับใช้ได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

บทที่ 4 ทศนคติ

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับทศนคติตั้งแต่ ความหมาย การแสดงทศนคติ หน้าที่ องค์ประกอบ ลักษณะ ประเภท วิธีการเปลี่ยนแปลงทศนคติ และลักษณะของการเปลี่ยนแปลงทศนคติ โดยผู้เขียนได้สรุปเนื้อหาในแต่ละส่วนอย่างสั้น ๆ โดยเน้นนำเสนอเฉพาะแนวคิดหลักเท่านั้น ในแต่ละหัวข้อยังไม่มีการสรุปใจความสำคัญ แต่ได้นำเสนอสรุปในภาพรวมไว้ในตอนท้ายของบท และเช่นเดียวกับบทอื่น ๆ ที่ผ่านมา ที่ผู้เขียนนำเสนอเฉพาะเนื้อหาในภาพรวมเท่านั้น

บทที่ 5 การรับรู้

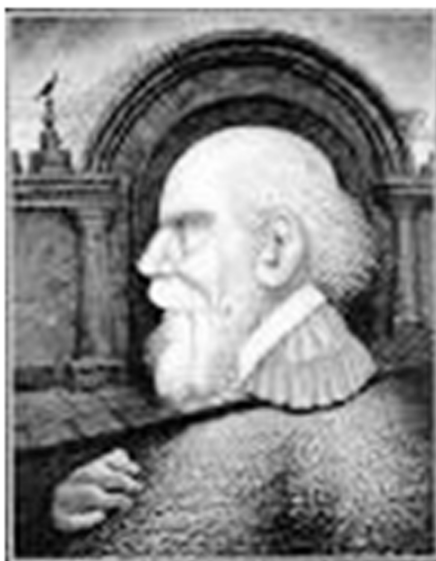
ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ไว้อย่างครบถ้วน อาทิ ความหมาย การตีความจากประสาทสัมผัส การจัดกลุ่มการรับรู้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ อุปสรรคการรับรู้ เป็นต้น จุดเด่นของบทนี้คือนำเสนอภาพลวงตาให้ผู้อ่านได้ทดสอบประสาทสัมผัสการรับรู้

ภาพที่ 1 ภาพลวงตา

ทีมา (นิติพล ภูตะโชติ, 2556: 62)

จากภาพให้ผู้อ่านพิจารณาว่าเป็นภาพหญิงสาว หรือ หญิงชรา

ภาพที่ 2 ภาพลวงตา

ทีมา (นิติพล ภูตะโชติ, 2556: 62)

จากภาพลวงตานี้ ทำให้ผู้อ่านได้ทดสอบประสาทการรับรู้ของตนเองว่าสามารถเห็นรูปอื่น ๆ ได้นอกเหนือจากประสาทสัมผัสแรกหรือไม่ นับว่าเป็นจุดเด่นของบทนี้ ที่แตกต่างจากบทอื่นที่สอดแทรกตัวอย่างของการทดสอบประสาทสัมผัส ทำให้ผู้อ่านได้รับเนื้อหาในรูปแบบที่แตกต่างจากบทที่ผ่านมา ทั้งนี้ ผู้เขียนไม่ได้เฉลยในตอนท้ายของภาพว่าภาพที่เห็นนั้น สามารถมองเห็นภาพใด ๆ ได้บ้าง และการนำภาพลวงตามานำเสนอในบทนี้ต้องการให้ผู้อ่านได้เรียนรู้อะไรและนำไปประยุกต์ใช้อย่างไร

บทที่ 6 การเรียนรู้

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ อาทิ ความหมาย ทฤษฎีการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ กระบวนการเรียนรู้ องค์ประกอบในการส่งเสริมการเรียนรู้ วิธีของการเรียนรู้ และการลิ้มของมนุษย์ เป็นต้น ในบทนี้ ผู้เขียนได้ใช้รูปแบบการนำเสนอเช่นเดียวกับบทอื่น ๆ โดยนำเสนอในภาพรวม เน้นเฉพาะใจความสำคัญ และมีบทสรุปเพียงตอนท้ายของบทเท่านั้น ซึ่งเป็นรูปแบบการนำเสนอที่ผู้เขียนนำเสนอในบทอื่น ๆ หากผู้อ่านต้องการทราบรายละเอียดของเนื้อหาในเชิงลึกต้องอ่านเอกสารอื่นควบคู่ไปด้วยกัน จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

บทที่ 7 ค่านิยม

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับความหมาย ที่มา ประเภท และลักษณะของค่านิยม ซึ่งนอกจากจะนำเสนอแนวคิดหลัก ๆ แล้ว ผู้เขียนยังนำเสนอตารางเปรียบเทียบค่านิยมในยุคต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความแตกต่างของค่านิยมในแต่ละยุคได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยนำเสนอในรูปแบบที่กระชับ พร้อมสรุปเนื้อหาในภาพรวมไว้ในตอนท้ายของบท หากผู้เขียนได้นำเสนอค่านิยมขององค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทยที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น บริษัทในเครือซีเมนต์ไทย หรือ SCG หรือ บริษัทระดับแนวหน้าของประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในการทำงาน ก็จะทำให้ผู้อ่านในหนังสือเล่มนี้ดีมากยิ่งขึ้น

บทที่ 8 บุคลิกภาพ

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ทั้งในด้านความหมาย องค์ประกอบ ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดบุคลิกภาพ ทฤษฎีบุคลิกภาพในแบบต่าง ๆ รวมถึงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อบุคลิกภาพด้วย ทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้บุคลิกภาพ ที่มีความจำเป็นต่อทุกคน และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนในองค์กร ทั้งยังส่งผลต่อการทำงานร่วมกันในสังคมอีกด้วย ทั้งนี้หากผู้เขียนได้นำเสนอบุคคลตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพที่ดี เหมาะสมแก่การนำมาเป็นต้นแบบในแวดวงต่าง ๆ เช่น นักการเมือง ดารา นักแสดง นักวิชาการ ฯลฯ ก็จะทำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพของคนที่มีความบุคลิกภาพที่เหมาะสมได้ชัดเจนขึ้น

บทที่ 9 วัฒนธรรมองค์กร

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์กร อาทิ ความหมาย องค์ประกอบ ประเภท ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมองค์กร การสร้างวัฒนธรรมองค์กร เป็นต้น ผู้อ่านจะได้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นแบบแผนที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ค่านิยม ความเข้าใจ ความเชื่อ ความรู้สึกของสมาชิกในองค์กรเพื่อที่จะนำไปปรับองค์การของตนเองให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพและเป็นเลิศได้ เพื่อเตรียมพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ เช่นเดียวกันกับข้อคิดเห็นในบทอื่น ๆ ผู้เขียนควรยกตัวอย่างวัฒนธรรมองค์กรของไทยที่มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ ว่าองค์กรดังกล่าวมีการกำหนดวัฒนธรรมองค์กรอย่างไร จนสามารถทำให้ประสบความสำเร็จได้

บทที่ 10 กลุ่มในองค์การ

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มในองค์การ โดยนำเสนอหัวข้อที่เกี่ยวกับความหมาย ลักษณะ ประเภท องค์ประกอบของทั้งกลุ่มที่เป็นทางการและกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ รวมทั้งกระบวนการพัฒนากลุ่มและปัจจัยพื้นฐานของประสิทธิผลของกลุ่มด้วย ผู้อ่านจะได้เรียนรู้ถึงลักษณะของกลุ่มที่มีประสิทธิภาพและกลุ่มที่ขาดประสิทธิภาพ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้ร่วมมือกันเพื่อให้งานของกลุ่มบรรลุผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพ และมีบรรยากาศการทำงานที่ดี ดังนั้น จะเห็นว่าการกลุ่มต่าง ๆ ในองค์การจึงมีอิทธิพลต่อสมาชิกทุกคน รวมทั้งผู้บริหารและบุคลากรในองค์การด้วย ผู้เขียนยังคงรูปแบบการนำเสนอที่เน้นแต่ใจความสำคัญ และยังขาดการยกตัวอย่าง หรือการเชื่อมโยงกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ซึ่งอาจจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาที่ผู้เขียนได้นำเสนออย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บทที่ 11 ความพึงพอใจในการทำงาน

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับความหมาย องค์ประกอบ ผลกระทบของความพึงพอใจในการทำงาน รวมถึงการแสดงความไม่พึงพอใจในการทำงานของพนักงานและคุณภาพชีวิตในการทำงาน ผู้เขียนได้นำเสนอว่าความพึงพอใจในการทำงานที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิต ซึ่งความพึงพอใจในงานนี้มีผลมาจากระบบบริหารจัดการ การบังคับบัญชา ค่าตอบแทนเพื่อร่วมงาน ลักษณะของงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ขวัญและกำลังใจในการทำงาน ดังนั้น องค์การควรส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ให้เหมาะสมเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และคนในองค์การเกิดความสุข ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ขององค์การด้วย ดังจะเห็นว่าความพึงพอใจในการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะคนในสังคมปัจจุบัน มักจะเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพของตนมากยิ่งขึ้น เห็นได้จากการร้องเรียนที่มีขึ้นมากมาย แต่อย่างไรก็ดี ผู้เขียนก็ได้สรุปความสำคัญของกำลังใจและความพึงพอใจในการทำงานที่จะส่งเสริมให้พฤติกรรมองค์การพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 12 การจูงใจ

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับความหมายและกระบวนการจูงใจ โดยเน้นทฤษฎีการจูงใจของนักวิชาการต่างประเทศหลายทฤษฎี นอกจากนี้ยังเสนอทฤษฎีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจูงใจ อาทิ ทฤษฎีความคาดหวัง ทฤษฎีการเสริมแรง และทฤษฎีการกำหนดเป้าหมาย โดยผู้เขียนได้สรุปว่าการจูงใจเป็นพลังที่เกิดขึ้นภายในตัวของบุคคลและผลักดันให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความสำเร็จในองค์การได้ ทั้งนี้ หากผู้เขียนได้นำเสนอแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการไทยเพิ่มเติมด้วย จะยิ่งส่งเสริมให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ และสามารถนำแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บทที่ 13 ข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร โดยนำเสนอความหมาย กระบวนการติดต่อสื่อสารทั้งแบบเป็นทางการ กับไม่เป็นทางการ ช่องทางการติดต่อสื่อสาร ในรูปแบบต่าง ๆ วิธีการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร และปัญหาของการติดต่อสื่อสาร ซึ่งผู้อ่านจะได้เรียนรู้ถึงกระบวนการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารองค์การ เพราะหากมีการติดต่อสื่อสารที่ผิดพลาดก็จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพขององค์การได้ ในการนำเสนอเนื้อหาในบทนี้มีรูปแบบเหมือนกับบทอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่ ที่ผู้เขียนจะนำเสนอแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศ และสรุปเนื้อหาเฉพาะในภาพรวมจึงเหมาะแก่การอ่านเพื่อศึกษาแนวคิดและใจความสำคัญ เท่านั้น

บทที่ 14 ภาวะผู้นำ

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับความหมาย รูปแบบ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผู้นำ ทั้งผู้นำที่ดีและผู้นำที่ควรหลีกเลี่ยง โดยผู้เขียนได้สรุปใจความสำคัญในคุณลักษณะของผู้นำแต่ละประเภท อาทิ ผู้นำแบบญี่ปุ่น และผู้นำแบบอเมริกา ผู้เขียนได้นำเสนอเป็นแผนภาพพร้อมคำอธิบาย เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น ผู้อ่านสามารถศึกษาองค์ความรู้เรื่องคุณลักษณะของภาวะผู้นำ เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมของผู้นำในองค์การได้อย่างถูกต้อง เช่นเดียวกันกับบทอื่น ๆ เห็นควรว่าผู้เขียนน่าจะยกตัวอย่างผู้นำที่เป็นที่ยอมรับในสังคม อาทิ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของปวงชนชาวไทย ที่เป็นผู้นำชาติที่ยอมรับทั้งในประเทศและทั่วทั้งโลก และนำเสนอผู้นำที่บริหารองค์การล้มเหลว เพื่อให้ผู้อ่านเกิดการเชื่อมโยงกับทฤษฎีภาวะผู้นำที่ผู้เขียนนำเสนอในตอนต้น

บทที่ 15 ความขัดแย้ง

ผู้เขียนได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับความหมาย แนวคิด กระบวนการของความขัดแย้ง รวมถึงประเภทของความขัดแย้งและการบริหารความขัดแย้ง โดยผู้เขียนได้นำเสนอเนื้อหาได้อย่างชัดเจน ซึ่งนำเสนอทั้งแผนภาพประกอบคำบรรยาย และเนื้อหาทฤษฎีที่กระชับ เข้าใจง่าย ผู้อ่านสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปขจัดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในองค์การของตนเองได้ แต่ในทางกลับกัน หากองค์การใดปราศจากความขัดแย้ง ก็จะทำให้เกิดการหยุดนิ่ง เฉื่อยชา และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีได้ แต่ถ้าองค์การใดมีความขัดแย้งมากเกินไป ก็ไม่สามารถพัฒนาองค์การได้เช่นเดียวกัน และหากผู้เขียนได้วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย ของความขัดแย้งในองค์การ โดยเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ในปัจจุบันจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บทวิจารณ์

ในปัจจุบันหนังสือ หรือตำราวิชาการที่บรรยายถึงพฤติกรรมองค์การมีมากมายหลายเล่ม สำหรับหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้แบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อยถึง 15 บท ในแต่ละบท ผู้แต่งได้นำเสนอเนื้อหาในแต่ละบทได้อย่างสมบูรณ์ โดยเริ่มนำเสนอหัวข้อจากความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ ทฤษฎีหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการนำเสนอแผนภาพ ตาราง และตัวอย่างประกอบ คำบรรยายอย่างเหมาะสม ชัดเจน ง่ายต่อการศึกษาและการทำความเข้าใจ แต่ยังขาดรายละเอียดในเชิงลึก หรือตัวอย่างของเนื้อหาในแต่ละประเภท ผู้เขียนจะสรุปแต่ใจความหลักเท่านั้น ไม่มีสรุปท้ายของแต่ละหัวข้อ แต่ผู้เขียนจะมีสรุปความคิดรวบยอดไว้ในท้ายบทของทุกบท สุดท้ายนี้ขอแนะนำว่า หนังสือเล่มนี้เหมาะสมและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักศึกษา คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สนใจศึกษาทฤษฎีพฤติกรรมองค์การให้ดีขึ้น หนังสือเล่มนี้มีการเรียบเรียงเนื้อหาที่ง่ายต่อความเข้าใจ เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเรียนรู้ลักษณะของพฤติกรรมองค์การแบบเร่งรัด หากผู้อ่านต้องการศึกษารายละเอียดในเชิงลึก หรือตัวอย่างประกอบ ควรศึกษาหนังสือหรือตำราวิชาการอื่น ควบคู่ไปด้วยจะเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

นิติพล ภูตะโชค. (2557). **พฤติกรรมองค์การ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.